

STALNI POSVETOVALNI ODBOR ZA PODNEBNO POLITIKO PRI PREDSEDNIKU REPUBLIKE SLOVENIJE

PRIPOROČILO ŠT. 1

Stalni posvetovalni odbor:

1. **priporoča** Vladi, Državnemu zboru in Državnemu svetu Republike Slovenije, da pretehtajo razglasitev izrednih podnebnih in okoljskih razmer v najkrajšem možnem času;
2. **poziva** Vlado, Državni zbor in Državni svet, da nemudoma pripravijo in sprejmejo ambiciozne in celovite ukrepe, dokumente in predpise za učinkovit, uspešen in pravočasen spoprijem s podnebno in okoljsko krizo na poti za doseg trajnostnega razvoja in materialno zmernega življenjskega sloga ob upoštevanju načela zdravega življenjskega okolja, podnebne pravičnosti ter drugih temeljnih načel ustave, zakonodaje in mednarodnih pogodb na tem področju;
3. **poziva** Vlado, Državni zbor in Državni svet, da ocenijo podnebni, okoljski, gospodarski in socialno-družbeni vpliv vseh potrebnih zakonodajnih, finančnih, organizacijskih in drugih ukrepov za uspešen in učinkovit spoprijem s podnebno in okoljsko krizo; ter zagotovijo, da bodo le-ti v celoti usklajeni s ciljem omejitve svetovnega pregrevanja pod 1,5°C (kar pomeni zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov za najmanj 55 odstotkov do leta 2030 in kar zahteva doseg cilja neto ničelnih izpustov toplogrednih plinov najkasneje do leta 2050); in da bodo preprečili nadaljevanje upadanja biološke raznovrstnosti, onesnaževanje okolja in pritiske nanj;
4. **poziva** Vlado, Državni zbor in Državni svet, da pripravijo, sprejmejo in izvajajo celovite ter finančno podprte ukrepe na področju prilagajanja na podnebne spremembe in izobraževanja o njih ter pri tem upoštevajo novo strategijo EU za prilagajanje na podnebne spremembe, ki jo je napovedala nova Evropska komisija in ustrezne dokumente v Sloveniji;
5. **poziva** Vlado, Državni zbor in Državni svet, da morajo kot državne institucije dati dober zgled za zmanjševanje ogljičnega odtisa; zato predlaga sprejetje ukrepov za doseg cilja neto ničelnih izpustov toplogrednih plinov v državni in javni upravi najkasneje do leta 2030;
6. **poziva** Vlado, Državni zbor in Državni svet, da aktivno sodelujejo pri obravnavi in sprejemanju Evropskega zelenega dogovora, ki ga je napovedala nova Evropska komisija; ter da pripravijo predlog slovenskega podnebnega dogovora, ki bo dopolnil ukrepe in potrebne finančne in druge instrumente za celovit, učinkovit, pravičen in pravočasen spoprijem s podnebno in okoljsko krizo v Sloveniji, prioriteten za področja energetike, prometa, industrije, kmetijstva, odpadkov in graditve objektov;
7. **predlaga** Predsedniku RS, da to Priporočilo posreduje Vladi, Državnemu zboru in Državnemu svetu.

Stalni posvetovalni odbor ta priporočila utemeljuje na:

- **upoštevanju** Okvirne konvencije Združenih narodov o podnebnih spremembah (UNFCCC) in Pariškega sporazuma k tej konvenciji ter Konvencije Združenih narodov o biološki raznovrstnosti, katerih pogodbenica je tudi Slovenija;
- **upoštevanju** številnih znanstvenih dognanj o globoki podnebni in okoljski krizi, predvsem dognanj Medvladnega odbora o podnebnih spremembah (IPCC) pri Združenih narodih, kakor tudi znanstvenih dognanj v Sloveniji, med ostalimi Agencije RS za okolje (ARSO);
- **upoštevanju** znanstvenih dognanj o pospešenem zmanjševanju biološke raznovrstnosti v poročilu Medvladne platforme za znanstveno politiko o biološki raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah (IPBES, 2019) in drugih poročil o povečanih pritiskih na okolje in onesnaževanju okolja, vključno s poročili iz Slovenije;
- **upoštevanju** poročila Svetovne komisije za prilagajanje na podnebne spremembe (GCA, 2019) in poročila Evropske komisije o izvajanju Strategije EU za prilagajanje na podnebne spremembe (2018);
- **upoštevanju** Resolucije Evropskega parlamenta z dne 28. novembra 2019 o izrednih podnebnih in okoljskih razmerah (2019/2930);
- **upoštevanju** določil Pariškega sporazuma, da morajo pogodbenice do konca leta 2020 sporočiti svoje povečane podnebne cilje (tako imenovane NDC) za izvajanje Pariškega sporazuma v obdobju do leta 2030, ki bodo usklajeni s podnebnim ciljem Pariškega sporazuma;

in ker so za doseg podnebnega cilja 1,5°C iz Pariškega sporazuma za preprečitev zmanjševanja biološke raznovrstnosti in za preprečevanje onesnaževanja okolja nujno potrebni takojšnji, ambiciozni in učinkoviti ukrepi; na kar opozarjajo tudi številni pozivi mladih, nevladnih organizacij, strokovnjakov, znanstvenikov, politikov, podjetnikov, umetnikov, športnikov in prebivalcev Slovenije;

ker morajo biti ti ukrepi strokovno in znanstveno utemeljeni za uspešen spoprijem s podnebno in okoljsko krizo in za doseg trajnostnega razvoja; ker morajo biti socialno, regijsko in medgeneracijsko uravnoteženi; ker morajo pri pripravi ukrepov na primeren način sodelovati vsi prebivalci Slovenije ter vsi sektorji družbe in gospodarstva; ker morajo biti ukrepi celoviti, učinkoviti, pravični in pravočasni;

ker morajo biti vsaka razglasitev izrednih podnebnih in okoljskih razmer in vsi nadaljnji ukrepi sprejeti v demokratičnem procesu, v skladu z ustavnim redom Republike Slovenije.

Ljubljana, 9. december 2019

Članice in člani stalnega posvetovalnega odbora za podnebno politiko:

- prof. dr. **Lučka Kajfež Bogataj**, klimatologinja, vodja Centra za agrometeorologijo, redna profesorica na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani,
- mag. **Mojca Dolinar**, vodja Sektorja za analize podnebja in vodnega kroga v Agenciji Republike Slovenije za okolje,
- **Andrej Gnezda**, vodja projektov v Slovenski fundaciji za trajnostni razvoj Umanotera,
- mag. **Zoran Kus**, pogajalec Republike Slovenije za področje podnebnih sprememb, Sektor za okolje in podnebne spremembe v Ministrstvu za okolje in prostor Republike Slovenije,
- prof. dr. **Dušan Plut**, zaslužni profesor Univerze v Ljubljani,
- mag. **Andreja Urbančič**, vodja projekta LIFE ClimatePath2050 – Slovenska podnebna pot do sredine stoletja, raziskovalka na Centru za energetska učinkovitost Instituta Jožef Stefan.